ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝
ՄԻՍԱՔ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
Հասցէ՝ Խթանպօյ, Ֆինճանճըեար Մէյամէք տպարան
SAHİBİ
Melik Koçunyan

JAMANAK
ԺԱՄԱՆԱԿ
ԺՕՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 7 ԴԵԿՏԵՄ. 1936 28ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 11038
ԳԻՆ 4 ՂՐՇ.

ՍԱՆՃԱՔԻ ՄԷՋ ԹՈՒՐՔ ՏՂՈՑ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ՎՐԱՅ ԿՐԱԿ ԲԱՑՈՒԵՑԱԻ

ՋՐԱՀԱՊՈՑ ՕԹՕՆԵՐ ԿՐԱԿԵՑԻՆ
ՀԵԾԵԱԼ ՋԻՆՈՒՈՐՆԵՐ ՍՈՒՐԵՐՈՎ ՀԱՐՈՒԱԾԵՑԻՆ
ԺԱՆՏԱՐՄԱՆԵՐ ՍՈՒԻՆՆԵՐՈՎ ՅԱՐՁԱԿԵՑԱՆ
ԵՒ Ի ՎԵՐՋՈՅ ԲՈՂՈՔՈՂ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՅՐՈՒԵՑԻՆ

ԲԱԶՄԱՔԻՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐՈՒ ՄԱՀՈՒԱՆ ԵՒ ՎԻՐԱՒՈՐՄԱՆ ՊԱՏՃԱՌ ԸԼԼԱԼՈՎ

ԴԱՒԱՃԱՆ ՔՈՒՍԵՑՐԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՁՋՄԵԼՈՎ ԵՒ ԿՈԽՈՏԵԼՈՎ

ՀԱԼԷՊ ՓԱԽԱՒ

ԲԱՑԻ ԴԱՇՆԱԿՆԵՐԷՆ ԲՈԼՈՐ ՀԱՅԵՐԸ

ԻՐԵՆՑ ԹՈՒՐՔ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ ԶՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱՆ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԵՒ Կ'ԱՇԽԱՏԻՆ Ի ՆՊԱՍՏ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴԱՏԻՆ

ԱՆԹԱԿԻԱ, 6.— Սանճագի մէջ [illegible] Սանճագի ժողովուրդը բնաւ չէ [illegible] Սանճագի պատուիրակ Տիւբէօ [illegible] վրայ փակցնել տուաւ [illegible] որով կը ծանուցուի թէ Սանճագի խնդիրը յանձնուած է [illegible]

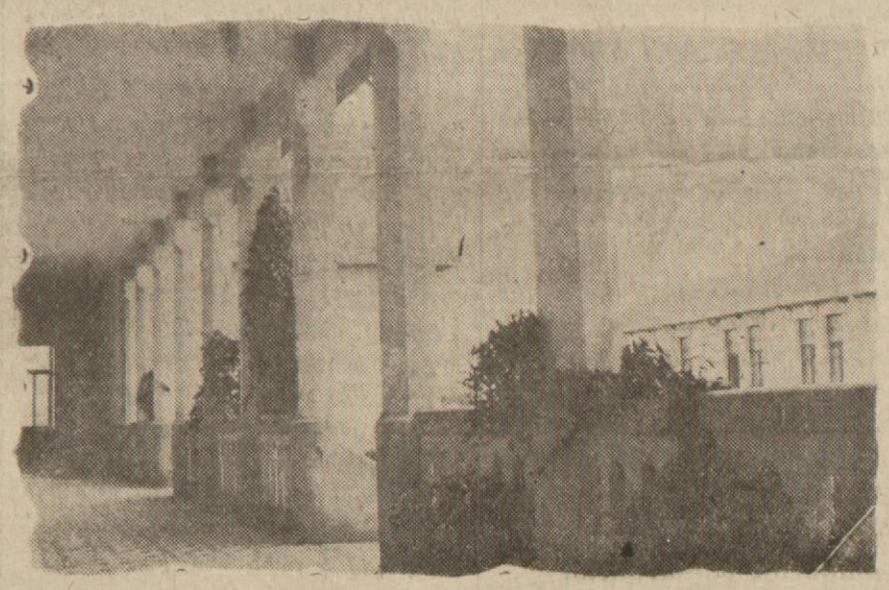

Անթաքիոյ բրեական յիսէին ընդհանուր տեսքը

Հարորիանակ հերոսամարտ մը

ՊԵՐՈՒԹ, 6.— Հավատ գործակալութիւնը կը տեղեկացնէ.— Թուրք [illegible] կողմէ արուած տեղեկութեանց հակառակ, Իսկէնտէրունի նաւահանգիստին մէջ, բնաւ չէ հաստատուած բունութեան ռէժիմ մը: Այս քաղաքին վրայ պաշարման վիճակ չէ հաստատուած, բնակութիւնները ազատ ունեցած են առանց ա՛ և է [illegible] գէպքերու և կարգապահութիւնը պահուած է հակառակ գործէն եղած գրգռութիւններուն:

Անգարայի Հայոց հոգեւոր հովիւ Տ. Սահակ Քհ. Տիվարեան առուց յայտարարութիւնները կարդալ մեր Գ.րդ էջին մէջ

Իրականութիւն ու եղելութիւնը

Հավասի հեռագրական գործակալութիւնը լիճկ պիտի պատասխանէ Սանճագի կացութեան մասին արժանահաւատ աղբիւրէ մը տրուած տեղեկութիւններուն.—

Նոյեմբեր 30ի երկուշաբթի օրը, զինուած ժանտարմաններու հակողութեան տակ, գոց քամիոններով քանի մը արաբ գիւղերը, ինչպէս նաեւ Միւվէյտէրէէն Բ. աստիճանի ընտրողներ ճնշումով բերուած, սակայն 45 հազար բնակչութիւն ունեցող և Բ. աստիճանի 90 ընտրողներուն տեղ Քուսէյրի Մուսթաֆայէն, ասոր եղբօրմէն, Քէհեայէն և քանի մը ծառաներէն, այսինքն այս ևօթը հոգիներէ զատ, որոնք Բ. աստիճանի ընտրող չեն կրցած հանել: Այս ապօրէն միջոցներով կրցած են ելեւէջոխան ընտրել, որուն գէմ սակայն ժողովուրդը բողոքած է Բարձր Քոմիսէրին:

Ժողովուրդը բարձր նպատակով մը միայն չէ մասնակցած ընտրութեանց: Մինչդեռ «Էլլավա» թերթը այնպէս մը ցոյց տուած է որ իբր թէ ընտրողները կանոնաւոր կերպով մասնակցած են ընտրութեանց: Եւ այս կացութեան մէջ յուզումի են թարկուող ժողովուրդը պահած է իր անդորրութիւնը: Բայց պաշտօնական իշխանութիւնները ահաբեկելու և ճնշելու քա աքականութիւն մը բռնելով, չատ եղերական է ծիծաղելի կացութիւն մը ստեղծած են:

Կրակ տղոց վրայ

Գիշերները, ամէն տեղ եղածին

Անթաքիոյ խառնակիչներուն պարագլուխներէն կեղծ երեսփոխան Ասլըի տղան Ն Ա Ճ Ի
[Շար.ը Բ. էջ]

Կառավարականներու պահպանող մարտնաւի մը մէջ կատարուած ցոյցերէն տեսարան մը

ՍՊԱՆԻՈՅ ՌԱԶՄԱՃԱԿԱՏՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ ՀԱՆԴԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՏԻՐԷ

ՁՕՐ. ՖՐԱՆՔՕ ՅԱՐԴ 22,500 ՀՈԳԻ
ԴՆԴԱԿԱՀԱՐԵԼ ՏՈՒԵՐ Է

ՍԱՍՏԻԿ ՅՈՒՐՏ ԱՄԲՈՂՋ ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

ՊԱՏԵՐԱԶՄՈՂ ՁԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ ՍԱՌԵԼՈՒ ՎՏԱՆԳԻՆ ՏԱԿ

ՄԱՏՐԻՏ 6.— Մադրիտ քաղաքին պաշտպանութիւնը ստանձնող մարմինը այսօր հետեւեալ պեկոյցը հրատարակեց.—

Մադրիտի ռազմաճակատին վրայ 24 ժամէ ի վեր ո և է փոփոխութիւն տեղի չէ ունեցած: Ըմբոստներուն ռմբաձիգ ուժերը ռմբակոծած են քաղաքին կեդրոնական մասը:

Պաստքի ռազմաճակատին վրայ կառավարականները յաղթանակներ տարած են: Նոյն շրջանին վիթխարի քաղաքը, որ ըմբոստներուն ձեռքը կը գտնուէր, օրէ օր իյնալու վրայ է: Ըմբոստները սկսած են պարպել այս քաղաքը:

Կառավարական օդանաւերը, երէկ Քարթոնիոյի շրջանին մէջ ըմբոստներուն պատկանող երկու որսորդ օդանաւեր վար ձգած են:

Կոնտրալտարի ռազմաճակատին վրայ կառավարականները բազմաթիւ գիւղեր գրաւած են:

Ասթրիսի ճակատին վրայ հանդարտութիւն կը տիրէ: Կառավարական ուժերը ռմբակոծած են Օվիտէոյ քաղաքը, որ այժմ ըմբոստներուն ձեռքը կը գտնուի:

Պուրկոսի շուրջ ռմբակոծուած է ըմբոստներու զօրանոցը մը և մեծ քանակութեամբ ռումեստեղէն, ռազմանիւթ, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ քամիոններ ձգելով փախած են:

Մադրիտի և շրջականերու մէջ օդը թէեւ պայծառ կ'ընթանայ, բայց գիշերները սկսած է սարսափելիօրէն ցրտել, այնպէս որ, ռազմաճակատներուն վրայ պատերազմողները սառելու վտանգին տակ կը գտնուին:

Դեսպանատան մէջ պահուտուները

ՄԱՏՐԻՏ 6.— Ֆինլանտական դեսպանատան մէջ խուզարկութիւն

Ս. ՊԱՊԸ
ՀԻՒԱՆԴ
ԱՄԲՈՂՋ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ԱՇԽԱՐՀԸ Կ'ԱՂՕԹԷ

Պիոս ԺԱ.. Պապը
[Նիւթը կարդալ Բ. էջ]

կատարուելով, հոն ապաստանած 600 հոգին ձերբակալուած են:

Այս փախստականներուն մէջ կը գտնուին բարձր դասու ծանօթ անձնաւորութիւններ:

Աւտոմոպիլներ Զոր. Քրանքոյի մասին

Երէկուան թղթաթերով ստացած
(Շար.ը Բ. էջ)

ԳՈՆԷ ՆՕՊԷԼԻ ԽԻՂՃԸ ՈՒՆԵՆԱՐ

Գրեց՝ ԱՐՏԱՇԷՍ ԳԱԼՓԱՔՃԵԱՆ

Տեղական բոլոր թերթերը, և հատկապէս ամէն երկրի թերթեր, այս օրերս, սիրտնեղներ յատկացուցած են մեծահարուստ Զախարօֆին։ Մանրամասնութեամբ կը հրատարակուին անոր անցուցած կեանքն ու կատարած գործերը։

Թուրքերէն ըսուած մը կայ.— «Հարուստին ինչքը՝ աղքատին կզակը կը յոգնեցնէ»։ Ճիշդ է։ Բայց այս խօսքը Զախարօֆի հարստութեան համար չէ։

Հարստութիւնը ինքնին մագնիսական ուժ մը ունի։ Հարուստին ականները, մեռա՛ղ ըլլան թէ թուղթ, կը չլացնեն մեզի։ Եւ սակայն պէտք չէ որ այսպէս ըլլայ հարստութիւնը անո՛նց՝ որոնք առանց լուրջ աշխատութեան հարստացած են, որոնց հարստութիւնը ժառանգութենէ ինկած է կամ վիճակահանութենէն եւլած, մարգուն գլխուն վերէն ոսկի աղիւս մը ինկածի պէս։

Զախարօֆին հարստութիւնը այդ կարգի անաշխատ կամ բախտին մէկ ժպիտովը դիզուած չէ։ Շա՛տ հետաքրքրական մրեւնոյն ատեն չահեկան են Զախարօֆին դրամ չահելու եղանակը, իր անհատական բըրստութեան վայելելու կերպը, իր դրամագլուխը բանեցնելու միջոցը։ Կ՛արժէ որ մանրամասնութեամբ զբօսնուին, պատմուին այս երեք կէտերը, որովհետեւ ասոնք չահեկան ըլլալէ աւելի հրահանգիչ են։

Մինչեւ հիմա հրատարակուած հատուկոտոր տեղեկութիւններէն տեսանք որ Զախարօֆ վաթսուն տարուան մէր ու բեղուն գործունէութիւն մը ունի։ Դպրոցէն ելլելէ վերջը, Ղալաթիա սեղանաւորի մը քով աշխատեր, կերպասի վաճառական իր մօրեղբօրը քով մտեր, օր մըն ալ իր հաւաքած դրամներով Լոնտոն գացեր և հոն՝ Նորտէնֆիլտ, Մաքսիմ, Վիքէրս զէնքի գործարաններուն ներկայացուցիչ եղեր ու այս գործարաններուն պատրաստած զէնքերը ծախելու համար առաջին անգամ Պալքաններն եկեր, իր այս պաշտօնին մէջ յաջողելով սկսեր է դիզել հազարներ որոնք չուտով միլիոններու կը յանգին։

Մենք՝ ատենք մէկ երկու յօդուածներու մէջ կարդացինք և հոս քանի մը տողով ալ յիշեցինք. մինչդեռ կ՛արժէր և պէտք էր որ լայն և լուրջ ուսումնասիրութիւններ ըլլան, մանրակրկիտ քննելով, պրպտելով վեր հանուին թէ ի՛նչ պայմաններով աշխատեր է Զախարօֆ, ի՛նչ են եղած գործի մէջ անոր մասնայատկութիւնները։ Որովհետեւ ամէն Լոնտոն գացող Գարամանցի (Զախարօֆին պէս) չի կրնար Մաքսիմի, Վիքէրսի մը ներկայացուցիչը ըլլալ, զէնք ըլլալ ընդունելու գործով միլիոններ դիզել։

Ա՛յնքան չահեկան են նաեւ Զախարօֆին իր հարստութիւնը վայելելու կերպը։

Հարստութիւնը արհամարհելու չափ միամիտ, չըսենք անմիտ, մարդ չի կայ հիմա։ Հարուստներու մասին խօսք մը ունի Ցիսուս. «Ուղտին ասեղին ծակէն անցնիլը աւելի դիւրին է քան հարուստին արքայութիւն մտնելը» ըսած է, բայց ամէնս ճարտասանութեան մէջ գործածուած փոխաբերական ձեւ մըն է։ Որովհետեւ իրականութեան մէջ կասկած չի կայ որ հարուստը, անշուշտ բարեսէր, առաքինի հարուստը, արքայութիւն մտնելու շատ աւելի միջոցներ ունի, մինչդեռ աղքատը ընկերութեան օգտակար չըլլալէ զատ, բեռ մըն ալ է անոր։ Այս այսպէս ըլլալով մէկեղեց, ընդունինք որ հարստութիւնն ալ իր մէջ չունի պաշտամունքի առարկայ ըլլալու չափ ցանկալի բան մը։

Մարդ պէտք է որ դիւրակեցիկ ըլլայ։ Դիւրակեցիկ ըլլալ, կը նշանակէ ապրուստի անհրաժեշտ միջոցները ապահովելէն զատ, պերճանքի միջոցներ ունենալ և վայելել։ Ասիկա դրամով կ՛ըլլայ, բայց միլիոններու պէտք չի կայ։ Փափաքելի է որ մարդ հարուստ ըլլայ և լայն սահմանի մէջ դիւրակեցիկ կեանք մը ապրի։ Առը համար պէտք եղած դրամէն աւելին՝ հարստութիւնը անշուշտ լաւ է որ մարդ ունենայ, պայմանով որ պարկեշտ միջոցներով չահած ըլլայ։

Ա՛րդ, ի՞նչպէս կ՛ապրէր Զախարօֆ։ Գրուածներուն նայելով, այս միլիոններու տէր մեծահարուստ անձը բնա՛ւ վայելք չուներ։ Ամուրի էր, հիւանդ էր, օրական հաւկիթ մը և քանի մը պտուղ՝ այս էր անոր բոլոր կերածը։ Եւ այս վիճակին մէջ ի՞նչ կեանք կրնար ունեցած ըլլալ։ ի՞նչ օգուտ ունին իր միլիոնները։

Մասնաւոր չահեկանութիւն ունի գիտնալը թէ՝ Զախարօֆ ի՞նչ գործերու յատկացուցած էր իր հարստութիւնը և ի՞նչ պայմաններով դիզած էր միլիոնները։

Պատմուեցաւ թէ անգլ. զէնքի գործարաններու պաշտօնեայ և առիթներնարար յառաջդիմելով գործատէրը ըլլալէ ետքը, իրեն բան գործ ըրած է զէնք ծախել և զէնքի ապառումը ապահովելու ու բազմապատկելու համար աշխատած է մուքին մէջ գործելով կառավարութիւններ պատերազմի մղելու պատճառ ըլլալ։

Վիքէրս և Մաքսիմ առներուն ներկայացուցիչ կարգուելէն անմիջապէս վերջը Պալքանները եկեր և զէնքի կարեւոր յանձնառութիւններ առնելով Լոնտոն դարձեր է։ Յետոյ Յունաստանի, Թրանսվալի պատերազմին, պատերազմիկներու երկու կողմին, Իւսափոյ, Պուլկարիոյ ու տակաւին շատ երկիրներու զէնք ծախեր և ո՛չ միայն զէնք ծախեր, այլ և ո՛վ գիտէ ի՛նչ մաքիաւէլեան միջոցներով կառավարութեանց միջեւ պատերազմներ կազմակերպել է։ Կ՛ըսուի թէ, ի մէջ այլոց, Անատոլուի վերջին պատերազմն ալ Զախարօֆի դրգռմամբ եղած է։

Այս գործերը, գործելու այս միջոցները լաւ նկարագրի տէր մարդու գործ չեն։ Ազնիւ սիրտ, մաքուր խիղճ ունեցող մէկը չի յօժարիր մտնել ասանկ արիւնոտ գործերու մէջ, չի կրնար ձեռք զարնել անհամար կեանքի գնով չահուած այդ միլիոններուն։

Բացայայտ կ՛երեւայ թէ Զախարօֆ ո՛չ սիրտ ունէր, ոչ խիղճ։ Եւ, հիմա որ մեռաւ, իր եաեւէն ըսուեցաւ թէ Զախարօֆ Մոնթէ Քարլօյի իշխանութեան իսկական տէրն էր, ամեն-բարձր աստիճանի չքանչաններ ունէր, և տակաւին ինչե՞ր չի՞ր, ու բոլոր ատոնց տիրացած էր մարգոց մահ ծախելով։

Հարստութեան և հարուստներու մասին գրուած գիրքի մը մէջ ըսուած է թէ, մարդ երբ լսէ Ամերիկայի Կրեսոսին՝ Րոքֆէլլերի հարստութիւնը, բնական բերումով այդ միլիոնատուր տոլարները իրենը ըլլալու ներքին ըղձանքն ու բաղձանքը կ՛ունենայ, բայց ամէն մարդ պժգանքով կը քաշուի, երբ Րոքֆէլլերի ապրելու պայմանները կ՛իմանայ։

Արդ, Զախարօֆին ո՛չ թէ ապրելու պայմանները, այլեւ անոր դիզած դրամներուն գործածութեան տեղն ու նպատակը երբ իմանայ պարկեշտ, խղճամիտ ու պատուախնդիր մարդ մը, զզուելով պիտի հեռանայ անոր դիզած միլիոններու հարստութենէն։

Երբ ներկայիս ու մօտաւոր անցեալի հարուստներու մասին փնտրտուք մը ընենք և անոնց հարստութիւնը չահելու միջոցները քննենք, մեծահարուստ հարիւրաւոր անձերու մէջ, չուէյտացի Ալֆրէտ Նոպէլը կը գտնենք Զախարօֆի հետ բաղդատելի։

Ալֆրէտ Նոպէլ Զախարօֆի չափ հարուստ չէր։ Մեռնելէն վերջը 35 միլիոն մառք միայն թողած էր։ Բայց անիկա ալ իր հարստութիւնը չունած էր մահ ափսոսելու միջոց և պատճառ ըլլալով։ Տինամիթի հնա-

(Շար.ի Չ. էջ)

ՇԱԲԱԹ ՄԸ ԱՆԳԱՐԱՅԻ ՄԷՋ

ԱՆԳԱՐԱՅԻ ՄԷՋ ԻՆՉ ԿԸ ՄՏԱԾԵՆ ՀԱՅԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

ԻՆՉՊԷՍ ԿԱՊՐԻ ԱՆԳԱՐԱՅԻ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ

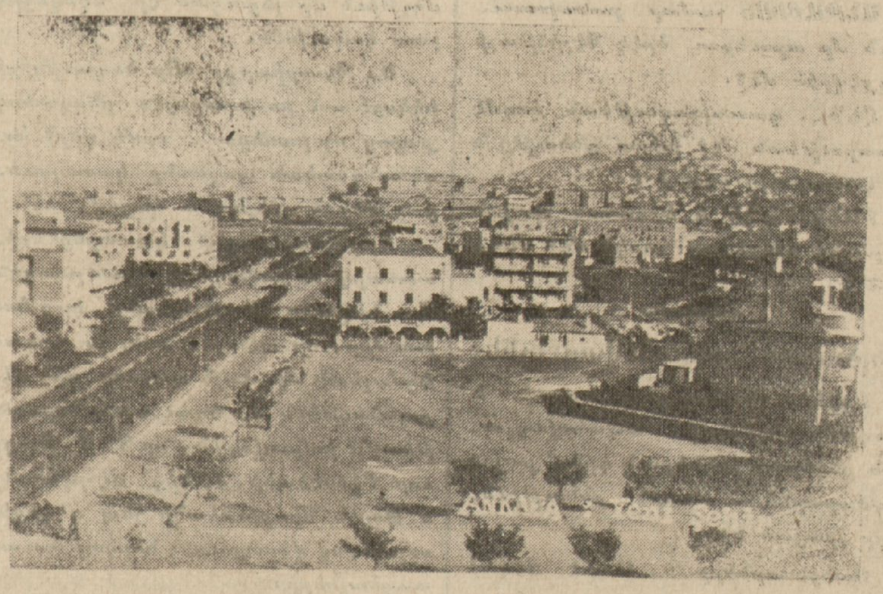

Նոր Անգարայի տեսարան մը

Անգարա այցելութեանս առիթով տեսակցեցայ մէկէ աւելի պետական պաշտօնատարներու հետ, որոնցմէ ատեն խօսակցութիւններ և կարծիքի փոխանակութիւններ ունեցայ բազմաթիւ երեսփոխաններու, մտաւորականներու, հանրային գործիչներու և վերջապէս ժողովրդին զանազան խաւերու ներկայացուցիչներուն հետ։ Ինչ որ ուշադրութիւնս գրաւեց ամէնէն աւելի, անկեղծութեան այն շեշտը եղաւ, որուն հանդիպեցայ բոլորին մօտ։ Նո՛յն լայնախոհութիւնը և նոյն իրատեսութիւնը տեսայ ամէնապատասխանատու պետական անձնաւորութիւններէն սկսեալ մինչեւ համեստ արհեստաւորին քով։

Հասկնալու համար թէ ո՛ր աստիճան գործնականացած են յայտնուած զգացումները նոյնինքն Անգարայի մէջ, չփոխուներ ունեցայ նաեւ տեղացի Հայերուն ու անոնց հոգեւոր հովիւին հետ։

Տեսակցութիւններուս և խօսակցութիւններուս նկարագրութիւնը շարունակելէ առաջ, անհրաժեշտ կը նկատեմ նախ ներկայացնել իրական կացութիւնը Անգարայի Հայութեան, որպէս զի ընթերցողը կարենայ աւելի դիւրութեամբ եզրակացութեան մը յանգիլ։

Խօսքը տանք ուրեմն Անգարայի հոգեւոր հովիւ Տ. Սահակ քհնյ. Տիւվարճեանի, որ շատ սիրուած է Անգարայի մէջ։ Գեղջուկ հայ տէրտէրի հարազատ տիպարն է ան, զերծ՝ յաւակնութիւններէ և մանաւանդ փառասիրութենէ։ Աւետարանին «հովիւ քաջն է ան, որ չի լքեր իր հօտը և կը նախընտրէ պանդուխտի կեանքը ապրիլ և ծառայել, քան թէ միանալ իր ընտանիքի անդամներուն որոնցմէ հեռու կը գտնուի։

Չեմ գիտեր թէ, առանց անոր ո՞վ պիտի թաղէր մեռելները կամ մկրտէր նորածինները։ Գիտեմ միայն թէ դուրսէն ո՛չ ոք հետաքրքրուած է իրմով և թող ներողամիտ ըլլայ Տէր Պապան, երբ կը տիրապետեմ հրապարակով յայտնել թէ առանց պատուական Հայու մը հոգածութեան, անօթի պիտի մնար ան։

Օր մը, երբ իրեն կ՛ընկերանայի մինչեւ պանդոկին դուռը, առնդուղին վրայ հանդիպեցանք երկու անծանօթներու։ Անծանօթնե էին մէկը. որ հաւանաբար կը ճանչնար քահանան, կ՛ըսէր իր խօսակիցին.

— Աստուածդ սիրես, սա մարդուն նայէ՛, ի՞նչ խեղճութիւն է ասիկա. ահագին ազգ մը չի՞ կրնար քահանայ մը հոգալ...։

Ակնարկութիւնը կը վերաբերէր քահանային արտաքինին։ Բարեբաղդաբար Տ. Սահակ չլսեց խօսակցութիւնը, իսկ իմ ականջներս մաքրուած են պէտք եղած աստեն խուլ ձեւանալու։

Այս մանրամասնութիւնները կ՛արձանագրեմ անոր համար որ, խոստացայ հարազատօրէն և կատարեալ անկեղծութեամբ ներկայացնել տեսածներս ու լսածներս։

Ուրեմն այսիւս լսենք քահանան։

«150ի մօտ Հայ Լուսաւորչական ընտանիք ունինք հոս, կ՛ըսէ Տ. Սահակ, մեծ մասով արհեստաւոր են ու բարեկիրթ։ Ունինք նաեւ մեծ վաճառականներու մօտ աշխատող գրագիրներ, պաշտօնեաներ, փոքր խանութպաններ, եւայլն։ Առանց բացառութեան, բոլորն ալ չատ գոհ են իրենց վիճակէն և մանաւանդ ա՛յն հոգածութենէն որուն ենթակայ են թէ՛ կառավարական շրջանակներու և թէ ժողովուրդին կողմէ։ 7–8 հարիւր անհատներէ բաղկացած այս Հայութիւնը կը վայելէ թուրք քաղաքացիի բոլոր իրաւունքները։ Շնորհիւ հանրապետական վարչաձեւին կը ընչենք ազատ օդ մը, որմէ զրկուած էինք հին ատեն։

«Երբեք չէ պատահած որ մեզմէ մէկը ժժգոհութիւն պատճառող կացութեան մը ենթարկուի։ Ընդհակառակը, մեր գործերը իսկոյն կը կարգադրուին, ամէն անգամ որ պիտինք պետութեան։

Կառավարութիւնը վիս կը ճանչնայ իբրեւ Անգարայի Հայոց հոգեւոր պետը։ Այս հանգամանքով կը ներկայանամ ամէն տեղ և միշտ դիւրութիւններ, յարգ ու պատիւ կը գտնեմ։

«Պաշտօնական այս յարաբերութիւններու կողքին, բաւին բովանդակ առումով, եղբայրական յարաբերութիւններ կը տիրեն տեղացի թուրք և հայ ժողովուրդներուն միջեւ։ Ամէն անգամ որ հարսնիք մը կամ կնունք մը ունենանք, թուրք դրացիներ կը մասնակցին մեր ուրախութեան։ Անգարայի Հայերուն և թուրքերուն մէջեւ հաստատուած են ընտանեկան յարաբերութիւններ, ինչ որ ա՛լ աւելի կ՛ամրապնդէ եղբայրական կապերը։ Մէկ խօսքով, Հայն ու Թուրքին միջեւ խորը չկայ և մեր տարբերութիւնները կը յաղթահարուին դիւրութեամբ։

«Անգարայի Հայերուն ալ ամէնէն մեծ հոգը փոխարինն իրենց հանդէպ ցոյց կը տրուին մեզի։

«Անգարայի Հայերն ալ ամէն առիթով կը փոխարինեն իրենց հանդէպ ցոյց տրուած հոգածութիւնն թանկագին վաստակութիւնը։

«Վերջերս օրինակ, մեր տիկիններն ու օրիորդները մասնակցեցան Անգարայի մէջ բացուած ձեռագործ աշխատութեանց ցուցահանդէսին։ Անոնց նրբահիւս ձեռագործները կարժեցին ցուցահանդէսին գարգը, որ ժանանակով պետական վարիչներու ինչպէս նաեւ թուրք և օտար այցելուներու գնահատութեան։ Հայերուն կողմէ ցուցադրուած ձեռագործներուն մեծ մասը ծախուեցաւ տեղւոյն վրայ իսկ։ Աւելցնեմ որ այդ ձեռագործները գնուեցան գործավարներու և պետական բարձր պաշտօնատարներու ընտանիքներուն կողմէ։ Այս առիթով 10 ոսկի գրամական պարգեւ չահեցաւ Թագուհի Մախլեանը, որուն ձեռագործները արժանացած էին ընդհանուր գնահատանքի։

Այս օրինակը բաւական է բացատրելու թէ ամէն մարգի մէջ ձեռ ձեռքի կ՛աշխատինք մեր թուրք եղբայրներուն հետ, հայրենիքին յառաջդիմելու և անոր վարկը բարձրացնելու համար։

Ուրախութեամբ և պարծանքով կը յայտնեմ թէ 14–15 տարիէ ի վեր ո՛չ մէկ գործ ունեցած են ոստիկանութեան հետ, այնքան պարտաճանաչ են բոլորն ալ։ Այս պարագան ալ պատճառած է գնահատութիւնը։

Մասնաւոր վարժարան չունինք

Անգարայի միջնաբերդը

և մեր տղաքը կը յաճախեն պետական վարժարաններ՝ մասնաւոր հոգածութեան առարկայ հանդիսանալով։

Գալով եկեղեցական պաշտամունքի խնդրին, կառավարութիւնը հաւանած է որ առանձին չէնք մը վարձենք ու եկեղեցիի վերածենք։ Դժբաղդաբար նիւթական պայմանները չեն ներեր որ ամսական 50–60 ոսկի յատկացնելով առանձին չէնք մը վարձեմ։ Այն օրը որ այդ հնարաւորութիւնը ունենամ, արդէն եկեղեցի կ՛ունենանք և այդ առիթով եկեղեցական երաժշտութեան ալ կը վարժեցնենք տղաքը։ Եկեղեցիի համար անհրաժեշտ անօթները, մատեաններ ունինք, չէնքը միայն կը պակսի։

Հարաւնեկան և կնունքի արարողութիւնները կը կատարենք տուներուն մէջ։ Ամանութիւնները տեղի կ՛ունենան քաղաքային օրէնքին տրամադրութեանց։ Գրեթէ միշտ քաղաքային պաշտօնեան կը ներկայանայ կրօնականը։

Նշենք նաեւ որ թաղենք վանքը, ուր յաճախելու արգելիչ պատճառ մը չկայ։ Ներկայիս քաղաք-

(Շարը. Չ. էջ)

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԿԻՆԸ ԽԻՍՏ ԶՕՐԱՒՈՐ Է

ՊԱՅՔԱՐՈՂ ԿԻՆԸ ԱՐԴԵՕՔ ՈՐ ՄԷԿՆ Է

ԿՆՈՋ ՅԱՋՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՄԷԿ ՊԱՅՄԱՆ ԿԱՑ

ՅԱՂԹԵԼ ԱՄԷՆ ԹՈՒԼՈՒԹԵԱՆ

ՅՈԳՆՈՒԹԵՆԷ ԵՒ ՅՈՒՐՏԷ ԿԱՐՄՐԱԾ ԴԷՄՔԸ

ԿՆՈՋ ՄԸ ՀԱՄԱՐ ԱՄԷՆԷՆ ԳԵՂԵՑԻԿ ՁԱՐԴՆ Է

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԿԻՆԸ ԿՐՆԱՅ ՈՒԶԱԾԸ ՁԵՌԲ ՁԳԵԼ ԿԸ ԲԱՒԷ ՈՐ ՓԱՓԱՔԻ

Պայքարիլ կը նշանակէ յաղթանակը բաղձալ։ Պայքար և յաղթանակ բառերը կարծես փոխադարձաբար իրարու լրացուցիչ մասերն են։ Հին վիպասանները յաճախ իրենց հերոսուհիները կը նկարագրէին մէկը, որ յաղթանակը կ'երեւակայէ ու ձեռք կը ձգէ։ Ասիկա թերեւս հին օրերուն համար ճիշտ ըլլայ, բայց այսօր, յաղթանակին երեւակայութիւնը չէ որ կը պատրաստուի, այլ լուրջ ու ծանր աշխատանքով։ Մեր դարը երեւակայութեամբ ապրողները, մանաւանդ երազողները համար անյարմար է։ Այսօր, յաղթանակին հասնելու համար պայքարի սկսելէն առաջ, պէտք է այդ պայքարին պատրաստուիլ թէքնիքի փարժուելով։ Ասիկա, ամէն մարզի մէջ բացուելիք պայքարին համար անհրաժեշտ է։

Գարձեալ այս է պահանջուածը, նոյնիսկ երբ մարզական մրցում մը խնդրոյ առարկայ է։ Սրօրի մէջ ալ, և եթէ կ'ուզէք, մանաւանդ սրօրի մէջ պէտք է շատ ալիճուն գտնուիլ։ Ամբողջ ժամանակը երազով ու երեւակայութեամբ անցնելէ վերջ և երազելէ յետոյ մրցման օրը արթուն ըլլալու փորձ ընելը՝ ոչ մէկ օգուտ կրնայ ունենալ։

Շաբաթներով ապատրաստութիւն, զուարճութեանց մէջ ժուժկալութիւն և հանգստութիւն, անխուսափելի անհրաժեշտութիւններ են։ Այս բոլորը պէտք է որոշ ժամանակի մը համար զոհել։

Գեղեցկանալ փափաքող կիներն ալ, պէտք չէ ժամանակին ապասեն, իրենց թուալէթին համար։

Օրինակի համար, երբ կին մը ձմեռնային սրօրներու կը պատրաստուի, այլեւս պէտք է մոռնայ թուալէթ ու գեղեցկութիւն և պէտք չէ փորձերու առեն ձիւնին վրայ իյնալով վախնայ և զգուշանայ իր գեղեցկութիւնը կորսնցնելէ։ Պէտք է նետուի, պէտք է պայքարի և պէտք է նոյնիսկ գեղեցկութիւնը կորսնցնելու յանձնառու ըլլալով, բուն պայքարին թէքնիքով պատրաստուիլ։

Սրօր ընդ կնոջ համար իր գեղեցկութիւնը կորսնցնելու վախը գոյութիւն պէտք չէ ունենայ. ատիկա օրէնք է։

Հապա ի՞նչ բանէ վախնայ։ Ոչ մէկ բանէ, որովհետեւ եթէ տալօրը ունի իր գեղեցկութեան միջոցները, ինչպէս բուտրա, քրէմ, րուժ, ընութիւնն ալ ունի իր բնական զարդերը, երբ ցօրտը գայ երեսներուն և բնական կարմրութիւն մը զարդարէ անոր դէմքը։

Կիները երբ լրջօրէն ո՛եւ է բան ընել փափաքին, եթէ նոյնիսկ այդ բանը իրենց գործունէութեան շրջանին մէջ չըլլայ և իրենց ուժերէն վեր ըլլայ, եթէ նոյնիսկ այդ ճիւղը իրենց համար բաց եղած չըլլայ մինչեւ այդ օրը, լուրջ փորձով կրնան անոր մէջ յաջողիլ։ Տրամաբանական չարժուիմ, յարատեւութիւն, նպատակակէտը ճշգրտօրէն նշանակել՝ զանոնք կ'առաջնորդեն դէպի այդ նպատակը։ Միայն թէ այդ կէտերը պէտք է առաջին հանգրուաններէն իսկ աչքի առջեւ ունենալ։ Իրենց նպատակին հասնելու համար փորձերու սկսած ատեն, կիները պէտք է ձգեն նաեւ հին սովորութիւնները, ինչպէս դիւրազգածութիւն, խանդավառութիւն, յուզում, տկարութիւն։ Եթէ այդպէս ընեն, պայքարը կը շահին։

Կինը պայքարի ատեն պէտք չէ թոդու միայն նախանձը։ Երբ կը սկսի մրցելու, նախ կը վարանի, բայց երբ կը տեսնէ որ ուրիշ մը քովէն կը սուրայ կ'անցնի, ինք նախանձէ դրգռուած կը նետուի և այնքան անվախ, այնքան անհոգ որ կ'անցնի իր մրցակիցը։ Ասիկա կ'ապացուցանէ թէ երբ պայքար կայ պէտք չէ երկար խորհիլ, երկար երկմտիլ, պէտք է նետուիլ։ Կինը իր մէջ առնականութեան ծնունդը սկսած պահուն եթէ չուզէ մոռնալ թէ կին է, պայքարը կը կորսնցնէ։ Կինը արդէն գիտէ ան, գիտէ թէ երբ ծանր գործի մը համար պայքարի լծուած է կրնայ յաղթանակը ձեռք ձգել միայն այն ատեն երբ իր կին ըլլալը մոռնալով, այրական կորովով ու վճռականութեամբ գործի կը լծուի։ Ասիկա ամէն կին գիտէ։

Թուլութիւնը պայքարին ու յաղթանակին մեծագոյն թշնամին է։

— Կէս ժամ մըն ալ պառկիմ... բարեկամուհիիս հետ քիչ մըն ալ խօսիմ... սա ֆիլմն ալ տեսնեմ։

Ահա թուլութեան նշանները։

Պէտք չէ անտեսել և պէտք է միտքը համոզել թէ այդ բաներն համար ոչ իսկ ժամանակ կայ։ Դէպի նպատակ տանող ճամբան փոխող քայլերը պէտք է մէկ կողմ նետել։ Կինը որքա՜ն շատ երազ ու բաղձանք ունենայ, այնքան գործարար կ'ըլլայ գայն պայքարի վարժեցնել։

Կատակած չկայ որ այս բոլորին մէջ կնոջ տարիքն ալ ունի իր որոշ և կարեւոր ազդեցութիւնը։ Երիտասարդ կնոջ մօտ ներքին ուժը և համարձակութիւնը, իսկ տարիքառն մօտ փորձառութիւնն ու գիրութիւնը զանազան տկարութեանց դէմ պայքարող միջոցներ են։

Հապա կնոջական կիրք։ Կին մը երբ զօրաւոր կիրքով մը նետուի պայքարի մը մէջ, այդ անոր յամառօրէն պայքարելուն մասին բառագոյն և ամէնէն զօրաւոր գրաւականն է։ Կին մը երբ նպատակի մը համար կ'աշխատի և ոչինչ ունի մտածելիք, բայց միայն այդ նպատակը, այն ատեն յաճախ և նոյն իսկ գրեթէ միշտ աւելի զօրաւոր ու յամառ պայքարող մըն է քան այրը։ Կինը իր գոյութեան կամ նուազ կարեւոր պայքարներուն մէջ, եթէ իր բնական յատկութեանց վրայ աւելցնենք նաեւ այր մարդէն առնուած իր նպատակին հասնելու համար ամէնէն կարեւոր զէնքերը ունեցած կրնայ նկատուիլ։ Ուրեմն ինչո՞ւ ան ալ զուարթ, խանդավառ մրցումներու ատեն չկարենայ այր մարդերու նման փայլուն յաղթանակներ ձեռք չձգել։

Ամէն պարագայի այսօրուան կինը տարբեր է երէկի կինէն, ան իր փափաքած նպատակներուն հասնելու ցայտուղ կին մըն է։

ՍԻՒԶԱՆ ՋԱՆԳ

Նախանձը կնոջ մեծագոյն ուժն է

Ցուսահատութիւնը կը զօրացնէ կիները

Այսօրուան կիները կրնայ ամէն բան ընել

Եթէ կիները այր մարդուն կորովն ալ ունենայ...

ՀԱԼՔ ՕԲԷՐԷԹԻ

Մաքսիմի մէջ

մանաւանդ Ջօզօ Տալմատի և Ֆօմա Քօսի

ԷՆԱՅԻԼԷՐ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

Արամ էտնաֆ մէկն է, անխնայ աշխատելով հազիւ կրնայ իր ընտանեացանեաց ապրուստը հայթայթել։ Ամուրի հօթեզբայրը, Հիլաճի Տիրատուր, այն օրերը մնռնելով իրեն ժառանգ կը ձգան 3 խանութ, որոնք չուկային մէկ անկիւնը տարիներէ ի վեր գոց ձնացած՝ անարժէք կրպակներ են։ Դաւադրական եղելութիւնը իմանալով՝ Արամին կինը Տիկին էլպիսը կը շնորհաւորեն։ Ի՜նչ անակնկալ հարստութիւն, չուկան 3 խանո՜ւթ . . .։

Կինը հրապուրուած, կ'որոշէ առաջին առթիւ խօսք բանալ ամուսնոյն։ Հետեւեալ իրիկուն, մարգը հազիւ քէֆ տունէն ներս ոտք կը կոխէ, էլպիս պահանջումները կը սկսի։

— Աչ վիճակնիս չակեցինք, առտունը ապառաւոր մը կ'ուզէ, ես ամէն գործի չեմ կրնար հանիլ։

— Անանկ է նէ քիչ մը կամաց աշխատէ կամ եզածին կապէ։

— Սա ի՞նչ բառ է, հիմա ձեռքդ չունիս էլ՞ ես, հէմ ա՛լ շնորհքով էլ չես առներու ենք։

— Տիկի՛ն, ի՞նչ ըսել կ'ուզես չեմ հասկնար, տունին քիրայէն 4 ամսական պարտական եմ։

— Ինչո՞ւս պէտք, գուն իմ ըսածս նայէ՛, ես սպասաւոր կ'ուզեմ, այսչափ տարի խեղճութիւն քաշեցի, ուժէ իմացայ, հէմ ես ա՛լ հոս չեմ նստիր, ինծի Զօղազիչի տունը մը բանէ տէ 1—2 տարի հոն անցնինք։

— Էլպի՛ս, գիս մեղք մի՛ խօթեր, ձմեռ առեն Վոսփոր կերթուի՞։

— Ինչո՞ւ չերթուի, ձիւն չի գար կոր ես՝։ Ասկէ գատ նոր հագուստ մը չունիմ, փխրանցուս պիտի առնեմ, աղջկանս Ազնիւին ալ վրայէն յարմար ձմեռուան խալթ մը չինել տամ, տասնկ վրայ գլուխով ես ա՛լ դուրս չեմ ելլեր։

— Մէկէն ի մէկ խելքի՞դ եկաւ, անգամ մը սա հագուստս նայէ՛, ես հին ճաքէթովս կը պատիմ կոր, ամէնուն պարտական ըլլաս դուն աղէ՛կ գիտես։

— Ան օրերը անցան։ Գլխարկ, կօշիկ և հովանոց կ'ուզեմ։ Աչէն ի վեր պատարագ, եկեղեցի չեմ տեսեր։ Դուն ալ երեք խանութներէն առած քիրաներդ ինծի տուր որ ըսածներս առնուին։

— Ճանըմ, կեցիր նայինք, դեռ ձեռքս բարս մը չէ տեսեր։

— Իմ ականջս ատանկ խօսքեր չի մաներ։ Լուսահոգի հօրեղբայրդ ուշախով կը պատէր։

— Այդ շիտակ է, ճիլաճիի չրախ մը ունէր քովը, խանին անդամներէն վեր վար ելած իջած ատենը թեւէն կը բռնէր որ չիյնայ։ Սա, թողացած մէբասը կեցիր որ հասկցնեմ. դուն ալ համբէ՛։ Պէտէքէնին մօտ, նազլըքճըլար փողոց 2 խանութ՝ 4 տարիէ ի վեր գոց են, 6 տարուան վէրկիի պարտք կայ, հանգի տակ են։ Զուխաճի խան էն վերի յարկը, չման օտայի մը կէսը, ուր ինձ կը բնակէր։ Ընելիքը 100 150 ոսկի։ Հօրեղբայրը 6—7 տարիէ վէրկի չէ տուեր, պարտքը դիզուեր է։ Հիմա տունդ վրան դարձնելու համար, ժառանգական տուքդով միասին 254 ոսկի վճարելու է, պէլքի ամէնքը ծախես նէ այդքան չի բռներ։

— Իմ առանկ բանի խելքս չի հասնիր, ինծի առեւտուրի, չարչիի մասալ մի կարդար։ Դուռ դրացի չընորհաւորութեան եկան որ էանաֆուսթենէ ազատեցանք, զէնկին եղանք։ Աս բաներս օր առալ առնուի որ, մարդու մէջ պիտի մտնենք։ Ատկէ գատ խերով բան մը գտնցեմ քեզի. երէկ երկու հոգիէ լսեր եկաւ մեր ազնիւին համար։ Իլլէ մէկը բէք յարմար է. սա քովի էրանիկ հանըմին քրոջը տղան, միալիճի Աշոտը, շատ կը գովեն կոր։ Էրանիկը խօսք բացաւ։ Երեք խանութ մէբաս ուտողին աղջիկը ո՞վ չուզեր։ Իլլէ ոտք կոխեց քի մէյ մը գան տեսնան ամա խանութները թրախօմա պիտի ուզեն եղեր։

— Թամա՛մ, սա գործիս եկաւ, թող գան տեսնուինք, իրար հասկնանք։ Ես երեք խանութներն ալ իրենց ձերս կ'ընեմ իրը աղջկանս ճէհէզ, թո՛ղ իրենք կարգադրեն գործը եզածին պէս առնեն ու ծախեն։ Ես մէթալիք մը չեմ ուզեր այդ գործէն։

ԱՂՔԵՐՆԻՆ ՏԵՍՆՈՂ ԿՈՅՐԵՐ

Երկու աչքէն կոյր ծերուկի մը, դիչերուան մութին, մէկ ձեռքը սափոր, իսկ միւս ձեռքով վառած մոմ մը բռնած կ'երթար աղբիւրէն ջուր առնելու, երբ ճամբուն վրայ հանդիպողներէն մէկը ըսաւ.

— Ծաղրելի բան է ըրածդ, քանի որ դուն կոյր ես ի՞նչ օգուտ ունի վառած մոմդ։

Պատրաստաբան աչազուրկը հեգնոտ ժպիտով մը պատասխանեց.

— Ո՛չ թէ ինծի, հապա դիմացս եկլող և քեզի պէս աչքերը տեսնող կոյրերու համար է որ մոմս վառած եմ, վախցալով որ ձեր քալած ժամանակ, ինծի զարնուելով սափորս կը կոտրէք։

ԵԴ. ԱԼԵՒԱՆԱՓԵԱՆ

ՇԱԲԱԹ ՄԸ ԱՆԳԱՐԱՅԻ ՄԷՋ

(Շար. Դ. Էջէն)

պետութիւնը արդիական գերեզմանատան մը չինուելուն ձեռնարկած է։ Յաջորդ տարին սկսան ճէպէճէի նոր երեզմանատան մէջ պիտի թաղուին ննջեցեալները։

Բացի Անգարայէն, բաւական թիւով հայ ընտանիքներ կան նաեւ Սունկուրլուի, Եօզկատի և Քէսկինի մէջ։ Այդ շրջաններուն մէջ քահանայ չկայ։ Միայն Եօզկատի մէջ տարիէ ի վեր գոց են, 6 տարուան վէրկիի պարտք կայ, հանգի տակ են։ Զուխաճի խան էն վերի յարկը, չման օտայի մը կէսը, ուր ինձ կը բնակէր։ Ընելիքը 100 150 ոսկի։ Հօրեղբայրը 6—7 տարիէ վէրկի չէ տուեր, պարտքը դիզուեր է։ Հիմա տունդ վրան դարձնելու համար, ժառանգական տուքդով միասին 254 ոսկի վճարելու է, պէլքի ամէնքը ծախես նէ այդքան չի բռներ։

— Իմ առանկ բանի խելքս չի հասնիր, ինծի առեւտուրի, չարչիի մասալ մի կարդար։ Դուռ դրացի չընորհաւորութեան եկան որ էանաֆուսթենէ ազատեցանք, զէնկին եղանք։ Աս բաներս օր առալ առնուի որ, մարդու մէջ պիտի մտնենք։ Ատկէ գատ խերով բան մը գտնցեմ քեզի. երէկ երկու հոգիէ լսեր եկաւ մեր ազնիւին համար։ Իլլէ մէկը բէք յարմար է. սա քովի էրանիկ հանըմին քրոջը տղան, միալիճի Աշոտը, շատ կը գովեն կոր։ Էրանիկը խօսք բացաւ։ Երեք խանութ մէբաս ուտողին աղջիկը ո՞վ չուզեր։ Իլլէ ոտք կոխեց քի մէյ մը գան տեսնան ամա խանութները թրախօմա պիտի ուզեն եղեր։

— Թամա՛մ, սա գործիս եկաւ, թող գան տեսնուինք, իրար հասկնանք։ Ես երեք խանութներն ալ իրենց ձերս կ'ընեմ իրը աղջկանս ճէհէզ, թո՛ղ իրենք կարգադրեն գործը եզածին պէս առնեն ու ծախեն։ Ես մէթալիք մը չեմ ուզեր այդ գործէն։

Հակառակ որ նիւթական չատ անձուկ պայմաններուն, Տ. Սահակ քահանայ պահած է իր կորովը և անվհատ ուղին անցին կը վազէ՝ իր հօտին գործերը կարգագրելու համար։ Երբ Խթանապուլի Թաղերուն մէջ իակ ջոջ քահանաներ Պատրիարքարանին ճամբան կը մաչեցնեն ամենաչինչ խնդիրներու համար, Անգարայի քահանան անտրտունջ կը տանի իր բեռը։ Յաւելով որ չահագրգռուողները կը հետապքրքրուին իրմով, առայժմ այս տողերն ու հանրային համակցութիւնը թող կազմեն իր վարձատրութիւնը։

Անգարայի հայ մը, քահանային վիճակը բացատրելու համար հետեւեալ պատմութիւնը ըրաւ։

«Ատենօք քահանայի մը կ'առաջարկեն գաւառ մեկնիլ, գիւղի մը մէջ պաշտօնավարելու։ Քահանան կ'ընդունի առաջարկը, բայց հետեւեալ պայմանները կը դնէ իրեն ներկայացող պատուիրակութեան.

1.— Ձեր գիւղացիները անխափ պէտք է ամուսնանան 20 տարեկանին։

2.— Իւրաքանչիւր ամուսնացող զոյգ ամէն տարի պէտք է զաւակ մը ունենան։

3.— Պէտք է յանձնառու ըլլաք 60 տարեկանին բոլորդ ալ մեռնիլ...

Պատուիրակներուն առարկութիւններուն առջեւ քահանան կ'ըսէ.

«Կը տեսնեմ թէ չէք հասկցած բսածներս։ Դուք, պարտաւոր չէք 20 տարեկանին ամուսնանալու, առանց զաւակ ունենալու կամ 60 տարեկանին մեռնելու։ Բայց որովհետեւ ես պարտաւոր եմ ապրիլ, հետեւաբար ձեր գիւղը կուգամ, եթէ 20 տարեկանները հարսնիքի տուքը վճարեն, ամէն տարի կնունքի ծախք մը վճարեն և 60 տարեկաններն ալ ննջեցեալի սակը ցնծան...»։

Յայտնի չէ թէ այս պատմութեան քահանան կրցա՞ծ է պատրաստել իր պայմանները։ Ամէն պարագայի Տ. Սահակ քհնյ. Տիվարճեան մերժած է ժողովուրդը տուքի ենթարկելու թելադրութիւնները, թերեւս ատոր համար է որ հաւատարապէս սիրուած է թէ իր հօտէն և թէ Թուրքերէն։

Անգարայի մէջ մեր չփումները շարունակելէ առաջ, այս գլուխն ալ փակենք յուսադրիչ պատկերով մը։

Պաշտօնական վիճակագրութիւնները ցոյց կուտան թէ տարեկան 25-30 ծնունդի փոխարէն հազիւ 5-7 մահ կը պատահի, ինչ որ միջին հաշուով տարեկան 20 հոգիի յաւելում մը կ'ենթադրէ։

Օրօրոցին յաղթանակն է ասիկա՝ դագաղին հանդէպ։

(4) Ս. ՇԱՄԼԵԱՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Գալանճա»ի, ժառանգական, կալուածական, էվգաֆի տուրքի գործերը, «Ֆէրադ»ի, «վէֆաէն Ֆէրադ»ի, «ինթիքալ»ի, ժառանգական գործեր, ամէն տեսակ առնելիքներու և մուրհակներու հետապնդում, Անգարայի և Իսթանպուլի պետական պաշտօնատանց մէջ

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ ՁՐԻ

ԴԻՄԵԼ ՄԱՆՈՒԿ ՎԱՌԱՄՇԱՊՈՒՀ

Ամէն օր՝ժամը 1 2-14 եւ 16-17 Իսթանպուլ Պահչէ գաբու.

ՆԱԽԿԻՆ ՌԱՀՎԱՆՃԻԼԷՐ

Պէրկիրճիլէր սօղագ, Շիրին խան 3րդ յարկ թիւ 10

Ճիշդ Պիրինճի վաքըֆ խանին դիմացը։

ԱՐԿԱԾԱԽՆԴՐԻ ՄԸ ԿԵԱՆՔԸ

(ՍԻՐՈՅ ԵՒ ՏԱՐՓԱՆՔԻ ԽՕՍՔԵՐ)

ՎԷՊ ԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՊՐՈՒԱԾ ԿԵԱՆՔԷ

Գրեց՝ Հ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Ըսի թէ օրիորդը իր գեղեցկութեանը չափով տակուն բարոյական մը ունէր, ամենազօրաւոր դարպասէն իսկ չազդուելու աստիճան։

Հեգնական քմծիծաղով մը պատասխանեց ըսածիս։

Ժամը եօթուկէսն էր, զանգակը ընթրիքի կը հրաւիրէր, ախորժակ չունէի բան մը ուտելու. միտքս Ամէլիայով զբաղած էր, օրիորդին անունն էր. ձեւակերպութեան համար քիչ մը բան կերայ, հապճեպով խմեցի սուրճս և սիկառ մը վառելով, դարասաւիրը ելայ։

Ուրիշներ ալ կային վերը, ժուռ կուգային, ես ալ անոնց օրինակին հետեւեցայ, ուշադրութիւնս սանդուխին վերեւքին վրայ պահելով Ամէլիան չկորսնցնելու համար։

Հարաւէն տաք թեթեւ հով մը կը փչէր, չոգենաւը կը սուրար առանց աւելնափոքր տատանումի մը։ Լուսնեան մէջ մենքեներու ձայնն էր որ կը լսուէր և շրջագայողներու խօսակցութեան ցած ձայնը։

Բնութեան խորհրդաւորութիւնը կը տիրապետէր միջոցին մէջ, աստեղազարդ իր երկինքը, որուն տակ գորշագոյն հանդարտիկ ծովը կը սահածուէր որպէս բիւրեղացած հաստատուն հսկայ զանգուած մը։ Աղօտ բայց մանրիչակագոյն լոյս մը արեւելեան հորիզոնը լուսաւորած էր, մի քանի ամպիկներ ադին անդին կը տարուբերէին անշարժաբար։

Մտածեցի որ Ամէլիայի հետ առանձնանալու յարմար վայր մը գտնել պէտք էր, դէպի չոգենաւին յետնակողմը գացի. բաւական ընդարձակ տարածութեան մը վրայ երկաթ շղթաներ, չոգենաւին հատ պարաններըը և նաւաստիի ուրիչ գործիքներ դիզուած էին։

Չոգենաւին ամէնէն հեռաւոր սահմի վայրն էր. արգիլուած ճանապարհորդներուն համար. ո՛վ ինչ պէտք ունէր հոն երթալու։ Հեռու մարդկային տեսողութենէ և լսողութենէ, նոյնպէս ապահով ըլլալով որ նաւաստիները չպիտի գային մեզ անհանգստացնել, քանի որ նաւահանգիստ մը հանդիպելու պարագային միայն հոն գործ կ'ունենային։ Առանց ոեւէ դժուարութիւն քաշելու, ամէն բան ուզածիս պէս կը կարգադրուէր, գրեթէ ինքնաբերաբար կը ներկայանային նպաստաւոր պարագաները։

Առաջուան տեղս վերադարձայ և սկսայ երթեւեկել. ժամը ութուկէսն էր։ Կէս ժամ մը եւս ունէի սպասելիք, սիրտս կը տրոփէր, այնուհետեւ շարունակ ժամացոյց կը նայէի։

Ինձմէ քառորդ կար, ժամագրութեան վայրկեանը որքան կը մօտենար, կարծես բաբախումը գալապէս կ'աւելնար։

Վերջապէս ժամը ինն էր, չէր ելեւէջ, դարասաւիրը գտնուողները վար կ'իջնէին, ինչու կ'ուշանար... արդեօք չպիտի գա՞ր... յուզումներս և մտահոգութիւնները պարապ՞ը պիտի երթային, արդեօք գիս ծաղրա՞ծ էր, խօսք տալով քթի՞ս կը խնդար...։ Իր սրունքները միտքս ու երեւակայութիւնս կը չարչրկէին անընդհատ...։ Ահա ոտնաձայն մը կ'առնեմ անպատճառ ինքն ըլլալու է, ուշադրութիւնս կը լարեմ և անդուխին գլուխը կ'սպասեմ։ Եկողը պաշտօնեայ մըն էր, գիս բարեւելով կ'անցնի զայրութիւնով իր հասցէին խոշոր հայհոյանք մը արտասանեցի։ Կ'ուզէի յուսահատիլ, մտածեցի վար իջնել, վազն ալ օր էր և միւս օրն ալ մտադրութիւնս հաստատ էր, հետամուտ պիտի ըլլայի, մինչև փորձութեան ենթարկէի։ Երկուքնուս ալ երթալիք տեղը Աղեքսանդրիա էր, եթէ հարկ ըլլար հոն ալ պիտի հետապնդէի զինքը։ Շատ չանցած կրկին ոտնաձայն մը առի, այս անգամ աւելի մեզմ քան առաջինը, ժամը ինը քառորդ կ'անցնէր, սպասեցի սրտատրոփ չէի խաբուած, ինքն էր...։

[Շար.] 18

ԳԷԹ ՆՕՊԷԼԻ ԽԻՂՃԸ ՈՒՆԵՆԱՐ

(Շար. Դ. Էջէն)

Բիչն էր, միայն Եւրոպայի կեդրոնէ տինամիթի 15 գործարան կը բանեցնէր, որպէս զի պատերազմող ազգութեանց հասցնէ տինամիթ, ուրկէ միլիոնաւոր մարդիկ մեռան և պիտի մեռնին, բայց չուէտացի այս կրնատը իր գործած մեղքը քաւելու համար, հիմնեց Նօպէլեան հինգ մրցանակները, որոնց մէկն է՝ համաշխարհային խաղաղութեան պահպանման գործը և ամէն տարի մէկ միլիոն մարք կը վճարուի անոր՝ որ տարւոյն մէջ այդ գործին համար ամէնէն մեծ ծառայութիւնը մատուցած է։

Չխարօփ իր մեղքերը քաւելու համար ինչե՞ր կրնար ընել, եթէ Նօպէլի զգացումն ու խղճահարութիւնը ունեցած ըլլար։

ՏՔԹ. Ս. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

փոխադրուած է Բանկալթիի սինեմային դէմ՝ Զաֆէր փողոց թիւ 15։

ՍԸՐ ՊԱՂՁԻԼ ՉԱԽԱՐՕՓ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՍԵՐՄԱՆՈՂ ԵՒ ՈՍԿԻ ՀՆՁՈՂ

ԱՀԱՒՈՐ ՏԻՏԱՆԸ

Կոստանթին և Չախարօֆ դիւրաւ հասկցան միմեանց: Պատերազմի կատաղութիւնը դարձել սկսաւ: Հելլէն բանակը ամէն օր առաջին ռազմանաւերէ կ'ապահովէր:

Միւս կողմէ էր մի ծեր ֆէլտզալ և Ալէքսանդրիայի գործակալները ի հիճուկս Ֆրանսայի հա մա ձայ նե ցան Սուրիոյ մէջ: Ծերը բա ն ա ա ց ի ն ե ր ը Սուրիայէն արտաքսուելու երկիւղին առ ջ և ե Թուրքիոյ հետ հա մա ձայ նե ցան 1921ին:

Անգլիոյ մէջ քիչ չէին մտահոգ եղողներ: Չախարօֆի լրտեսները ամէն տեղ կրկրած էին թաթերնին: Պահապանական նաւերուն դէմ կատաղի պայքար մը կը մղէր Չախարօֆ, իբր Լօյտ Ճօրճի մարդը:

Լօյտ Ճօրճ ազգանուէրի նախապաշար էր, շատ բնականաբար Չախարօֆ կը հայթայթէր պատերազմական պիտոյքները:

Անգլիացի նախարար մըն իր ճառին մէջ ըսաւ թէ՝

«Այս չինութիւններուն մէջ բարձրացող ձայնը Սըր Պաղիլ Չախարօֆինն է. մեր երկրին բազում ազգանուէրի և գինքը գործերուն մէջ ալ շահեր ունի ան:»

Չախարօֆ, Լօյտ Ճօրճ և Վենի

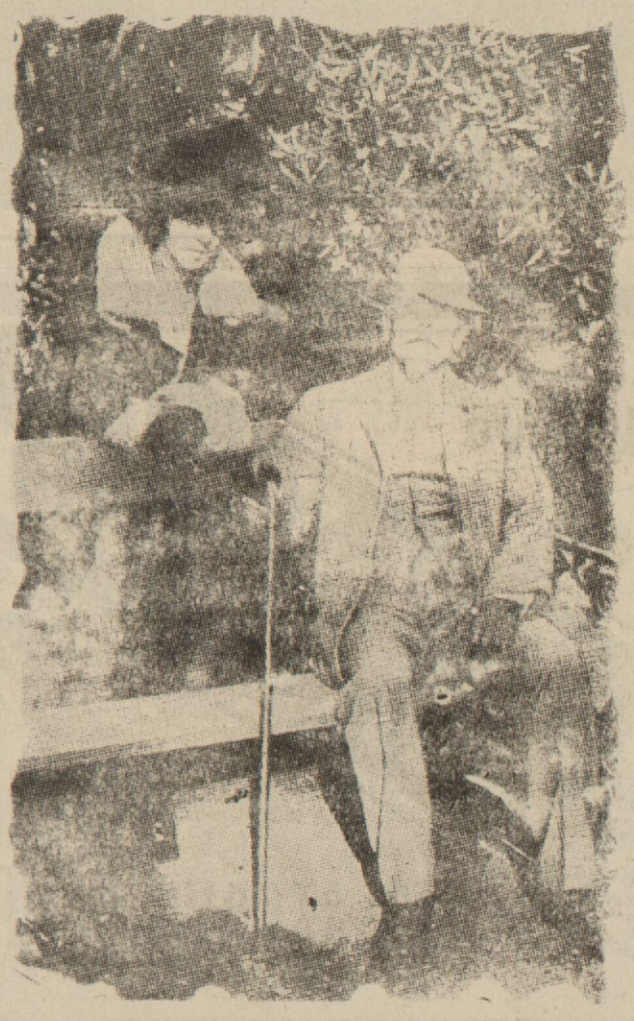

Չախարօֆ իր տան պարտէզին մէջ

Դ.

Ղէլօս հրրորդութիւնը ամէնէն աւելի Ֆրանսայի մէջ քննադատներ ունէր:

Չախարօֆ կը ձախողի

Անատօլեան արշաւանքը սկսած էր ու հելլէն բանակը առաջին յաջողութիւններ ցոյց տուաւ:

Սըր Պաղիլ Չախարօֆի պատերազմական փոխարտութեան կէս միլիոնի փոխարտութիւն մը բրաւ: Սակայն քիչ ետք Անգլիա դժուարին դիրքի կը մատնուէր, անգլիական մամուլը պայքար բացած էր Լօյտ Ճօրճի դէմ: Անգլիական բանակի յայտնի զօրավարներէն Վիլսօն, լորտերու ժողովին մէջ պօռաց.

«Լօյտ Ճօրճ ի հաշիւ Չախարօֆի և միայն անոր հաճելի ըլլալու համար, վտանգաւոր խաղ մը կը խաղայ:»

Արդարև, Չախարօֆին հաճելի ըլլալու համար, աւելի քան երեք հարիւր հազար հելլէն գինուորներ ոչնչացան, վիրաւոր ինկան և կամ գերի գացին: Անատօլեան ձեռնարկը՝ ողբերգութիւն մը, ազէտ մը եղաւ Ճոնսոնտանի համար:

Չախարօֆ այս ձախողանքին առ

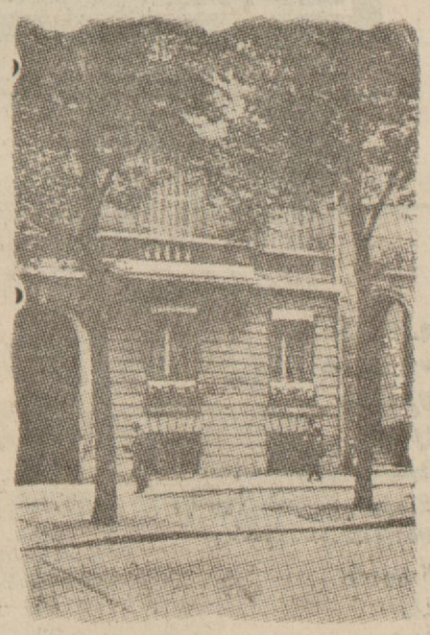

Չախարօֆի Բարիզի բնակարանը

ջեւ չընկրկեցաւ: Հելլէնական ձեռնարկը չատ սուղի նստաւ անոր. աւելի քան կէս միլիառ ոսկերլին կորնցուց:

Վիքըրս և Արմսթրոնկ այս ձախողանքին մէջ կը մեղադրեն Չախարօֆը. ընդհանուր կորուստը երկու քառորդէս–երեք միլիառի կը հասնի: Միլիառներու կորուստը՝ բազմահազար անձերու մահը և ասոնցմէ դուրս դեռ քաղաքական ահագին տագնապ մըն ալ գլուխ ցցեց. Լօյտ Ճօրճի անկումն է այս: Լօյտ Ճօրճ անվերականգնելի կերպով ինկաւ և անհետացաւ անոր Մերձաւոր Արեւելքի քաղաքականութիւնը:

Ծունաստանի մէջ ալ քաղաքական մեծ փոթորիկ ծագեցաւ, թագաւորը գահը թողուց հեռացաւ: Վենիզելոս այս տակնուվրայութիւններուն մէջ փախաւ Ծունաստանէն և չունչը առաւ Մօնթէ Քառլօ:

Երեքներու Միութիւնը խախտեցաւ ու այլեւս այս առենէն վերջ երբեք այս երեք մարդիկ չկրցան միանալ:

Կրնանք ըսել թէ Անատօլեան արկածախնդրութիւնը Չախարօֆի վերջին ձեռնարկն է. պատերազմ սերմանող այս ահաւոր մարդը կարծես կը յուսահատի, եթէ չի խղճահարիր ի տես անհամար գերեզմաններու:

Վենիզելոսի, Լօյտ Ճօրճի և Սըր Պաղիլ Չախարօֆի բարեկամութիւնը խախտեցաւ ասկէ:

Չախարօֆի իր սիրուհիին հետ պատի ելած պահուն հաճուած հազուագիւտ մէկ լուսանկարը

ՊՏՈՅՏ ԹԱՂԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Ո՞Վ ՇԻՆԱԾ Է ԵՒ ԻՆՉՊԷՍ
ԹԱՂԻՆ ԳԵՂԵՑԻԿ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

ՀԵՌԱՒՈՐ ԹԱՂԻ ՄԸ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Եէյիլգիւղ՝ Պագըրգիւղի արեւմուտքը գացառակ մըն է (նահիյէ միւտիրլիկի), երկաթուղիով 9 վայրկեան հեռաւորութեամբ և չատ մատքուր. նախ քան կայարան մուտքը, աչքառու և լաւագոյն տեսարան մը կը պատկերացնէ ուղեւորին, այսինքն՝ կառավարութեան օդային այժերու գեղատեսիլ հանկառները, օդանաւերով և անոնց յատուկ այլազան գեղակերտ շէնքերով, ձախին՝ եւրոպական ոճով կառուցուած վիլլաներ, գեղազարդ և դալար ազեղ պարտէզներով չրջապատուած, կայարանէն մինչեւ ծովեզերք՝ Ս. եկեղեցեաց թաղը լաւ սարկուած և լայն պողոտայով ուղի մը, որ կ'առաջնորդէ ճամբորդը և ուխտաւորը Ս. եկեղեցի:

Եէյիլդիւղ 3 գեղակերտ և քարաշէն եկեղեցիներ ունի, իրարու խիտ մօտ, Լատինաց, Յունաց և Հայոց, վերջին երկուքը չինուած հոգելոյս Տատեան Պօղոս Սիմեօն պէյի արդեամբ և ծախքով, սոյն եկեղեցիներն ալ Սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկայի անուան նուիրեալ են, իսկ՝ հարեւաններն ալ ունին գեղակերտ մզկիթ մը՝ կայարանին մօտ:

Մեր Ս. Ստեփաննոս եկեղեցին ընդարձակ պարտէզի մը մէջ կառուցուած, չատ ճաշակաւոր և գեղեցիկ շէնք մըն է, չրջապատը կը հանգչին Տատեան բարեհամբաւ գերդաստանի անդամոց աճիւնները, գեղազարդ մարմարիոնէ դամբարաններով: Ս. եկեղեցւոյ Մայր գրան ճակատը, մեծ մարմարիոնէ քարի մը վրայ գեղազարդուած է յիշատակարանը՝

«Աղօթքի համար Տէսան Աստուծոյ կառուցաւ Տաճարս՝ յանուն Սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկայի, յատուկ ջանիւք և արդեամբ ի Քրիստոս Հանգուցեալ Սիմեոնի Աւագբեկի Տատեան, յամի տեառն 1826.

Զոր վերատին նորոգ չինութեամբ ի հիմանէ պայծառացոյց նորին բարեժառանգ և մեծահաւատ ազգասէր որդի, Արքունի վառօդապետ Պօղոս Սիմեօն Տատեան, ի յիշատակ իւր և նախնեաց իւրոց, յամի տեառն 1843»:

Տաճարին մէջ պատկառազդու է գեղեցիկ քանդակներով, մանաւանդ Սուրբ խորանը, իր գեղատեսիլ և ոսկեզօծ կառուցուածքով ունի բազական հարուստ անօթներ, պատկերներ և գեղատներ, աւելի ճոխացած Ագաւոլի (Այի Եօրկի) Ս. եկեղեցւոյն անօթներով գեղեցիկ կազմածներով: Ունի 60—70 տուն ժողովուրդ կէսը հարուստ և բարեկեցիկ, խակ կէսը Ագաւոլցի, Զօրլուցի և գաւառացի արհեստաւոր և աշխոյժ ազգայնիններով: Կը պաշտօնավարէ հոգեւոր հովուութեամբ քահանայ Տէր Յուսիկ քահանայ Քէբէպճեան. ունի իր ուրոյն դպրոց դասը իր երկսեռ երդչախումբով զոր քառաձայն կոմիտասեան Սուրբ Պատարագը կ'երգէ չատ գաշն կերպով, իբենց ուսուցիչ Տիար Մաչիկ Սուճեանի ղեկավարութեամբ: Ասկէ պատեհ առթիւ կ'այցելեմ վաթժարանը Գաթամաճեան անունով, հաստատուած 1865 թուականին, Թաղին բարերարներէն Գաթամաճեան հարազատոհն կողմէ նուիրուած ազգին փայտաշէն սիրուն չէնք մը, Տնօրէնութիւնը կը վարեն Տէր և Տիկին Դարբինեան, որոնք հիւրասիրելով զիս, կ'առաջնորդեմ աշակերտաց մօտ, ուր կարճ խրատական մը խօսելով, կ'օրհնեմ թէ աշակերտուհիները և թէ Տէր և Տիկին Դարբինեանը՝ կար և կարողութիւն մաղթելով իրենց: Աշակերտուհիները իսկապէս հարազատ մօր մը գուրգուրալից և խանդակաթ խնամք կը վայելէ Տիկին Դարբինեանի կողմէ:

Վարժարանը ունի 30—32 երկսեռ աշակերտներ, մանկապարտէզի ճիւղը՝ 12 մանուկներ: իսկ նախակրթարանի առաջին դասարանը 20 աշակերտներ, որոնք բոլորովին ձրի են: Ամսական ծախքն է չուրջ 80—85 լիրա անանկ որ պատ. թաղականութիւնը, տարեկան մօտաւորապէս 6 հարիւր լիրա նպաստելով կը մատակարարէ վարժարանը: Իսկապէս պատիւ եէյլիդիւղի բարեջան թաղականութեան և պատուական ազնիւ թաղեցւոց ոբանք չէն, պայծառ և հաստատուն կը պահեն իրենց Ս. եկեղեցին և վարժարանը: Թաղականութիւնը կազմուած է գործօն և խղճամիտ տարբերէ, որոնք նուիրուած սոյն ազգօգուտ գործին, մեղսակցանօքէն կ'աշխատին Ս. եկեղեցւոյ պայծառութեան և վարժարանին յառաջդիմութեան: Ասոնք են Տէսրք Կարապետ Բամպուքճեան. Յարութիւն Քէլէքեէնեան, Յակոբ Ռափայէլեան, Օնիկ Պճոյեան, Ասիկ Քէօսէեան:

ԿՈՐԻՒՆ ՔՀՆԱ.

Պագըր գիւղ

Չախարօճ եւ Գալուստ Կիւլպէնկեան դէմ դիմաց

Պատերազմ սերմանող և միլիառ անձող մարդը Չինադադարէն ետք, ամերիկեան Սթանտարտ Օյլի և անգլիական Քարիւղի Թրըսթին գործերուն խառնուեցաւ: Անոր սեւեռուն նպատակն էր ձեռք անցնել Մուսուլի քարիւղի հորերը:

Չախարօֆ նաւթի արդիւնաբերական գործերու ձեռք կը զարնէր այսպէս և ֆրանսական քարիւղի ընկերութեան բաժնեթուղթերու մեծագոյն մասը կը գնէր:

Այս միջոցներուն, իր գիմացը գտաւ Գալուստ Կիւլպէնկեանը, թէեւ այս վերջինը հազիւ մէկուկէս միլիառ ունի: Լաւբէնսի մարդն է ան և Ազգանիստանի ապատամբութեան մէջ գործած է. սակայն այս անգամ Գալուստ Կիւլպէնկեան տեղի չտուաւ: Հայուն և Չախարօֆի միջեւ պայքարը սաստիկ էր, այսուհանդերձ Յոյնը չկրցաւ նաւթահորերու չահագործութեան սիրական ծրագիրը իրականացնել:

Չախարօճի ներքին կեցցաղը

Չախարօֆ 75 տարեկան էր, մատաւ Մատխա տէր Բիլտա Անթօնիա Անժէլա իշխանուհիին հետ ամուսնացած աւելի քան երեք տարի առաջ, երկու տարի ետք 1926ին կինը մեռաւ, 62 տարեկան հասակին:

Ասկէ ետք Չախարօֆ տխուր և մեկուսացած կեանք մը ապրեցաւ: Պատերազմ ցանող և ոսկի հնձող այս ահաւոր մարդը կը մեղադրեն մէկ քանի խորհրդաւոր սպանութիւններու մէջ մատ ունեցող, ինչ որ քաւուգուած չէ:

Թէեւ անհատականան ալ չէ, քանի որ այս մարդը վրէժ լուծելու հազարումէկ միջոցներ ունէր:

Առտուն խիստ կանուխ կ'արթննար և սովորաբար անձամբ կը կարդար իրեն ուղղեալ գրութիւնները: Իր անձնական քարտուղարը կը պատասխանէր: Պաղիլ Չախարօֆ երբեք չէր ստորագրեր անձամբ: Անոր գիրն ու ստորագրութիւնը հազիւ կարելի է տեսնել մէկ քանի պաշտօնաթուղթերու վրայ. իր կողմէ փոխանորգաբար կը ստորագրէր անձնական քարտուղարը:

Սովորաբար իր խոհարարին հետ կատակել կը սիրէր. երկրորդ կատակը վերցուցած մարդը սափրիչն էր, որու հետ յաճախ կը խօսակցէր ժամերով: Անգամ մը քսան միլիոնի գործի մը համար դիմումի կատարողներուն պատասխանեց. «Կ'ածիլուիմ դեռ». ածիլուիլը հինգ երկու ժամ տեւեց: Երկու ժամ զանազան նիւթերու մասին տեսակցեցաւ սափրիչին հետ:

ԳԼԽՈՒ ԵՒ ԱԿՌԱՅԻ ՑԱՒԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ
ԱԼԿՕՕԱՆԸ
ԱՄԷՆԷՆ ԱԶԴԵՑԻԿ ՓԱՇԷՆ Է

ԴՊՐՈՑ ԳԱՑՈՂ
ՁԵՐ ՋԱՒԱԿՆԵՐՈՒՆ
Կարմրախտ, տիֆթէրի, հարբախտ, կոխք եւ կոկորդի ինֆեկցիաներուն առնելէ վերջ պահելու համար, ասոնց պատկառելի մէջ գրէթէ մէկ մէկ տալի

ԱՔՐԻՏՕԼ
ար կոկորդի եւ պատճառիի ինֆեկցիաներուն ալ շատ կ'ազդէ:
Ամէն դեղատան կայ
ՏՈՒՓԸ 35 ՔՐՇ.

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՍՏՈՒՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՅ
Անգլ. և ուրիշ ամէն տեսակ տոկոնէ առաջնակարգ կերպասներ
Ղալաթիա, Հարաճնը փողոց. թիւ 36
Մեր վաճառատունէն առուտուր ընողները բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբէք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անչեղ և խնդիրակցութիւնն է՝
ՊԱՏՈՒԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՔԻՉՈՎ ԳՈՀԱՆԱԼ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐ
Եթէ կ'ուզէք վայելուչ եւ միեւնոյն ատեն, ըիչ ծախսով մը ուճեցնալ, անվարան դիմեցէք առաջնակարգ դերձակ՝
ՀՐԱՆԴ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆԻ
Սպաց Համամ, ձամբրպաշը խան, Բ. յարկ թիւ 8

ՎԿԱՅԵԱԼ
ԲՐՕՖ. ՆՇԱՆԵԱՆԻ
Պարի դասատանդութիւնները ըստ առաջնոյն կը շարունակուին ամէն օր ժամը 2—9 կանոնաւորաբար։
Բերա, Թէփէպաշը, Կլամանիֆոփոզոց, թիւ 11։ Ա. յարկ։
Մէզօնի նոր սրահը՝ Լանգիէ, որու դասերը տեղի կ'ունենան Եւրոպացիին նոր բերել տրուած ինգանակին իրականացած ըլլալով։
Մասնաւոր դասեր տուներու մէջ։ Նաեւ ժամադրութեամբ։
Գործատուէջ 3 Ընկր. 937 Կիրակի, Բաղք Օթելին մէջ տեղի ունենալիք քօթիյօնաւոր թէյասրին։

ՔԻՄԻԱԿԱՆԱՇԽԱՏԱՆՈՑ
ՏՔԹ. ԱՌՆԱՔԻ
Առնաքի լապօռատորիան մէջ կը կատարուին ամէն տեսակ կենդանական, բուսական և հանքային տարրերու անալիզ։ Գիտական և ամենանատարեալ աշխատանոցը։ Թիքրոպանկային հետազօտութիւնները, (արիւնի մէջ, մաղաս, կղկղանք) քիմիական, ինդական, հանքային և ամէն կարգի ճարտարարուեստի նիւթերու տարրալուծում։
Էխսքէրթիզ
Պէյ օղլու, Թիւնէլի հրապարակ, թիւ 10—3 Հեռաձայն՝ 4190

ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ
ԹԱՏՐՈՆ
Թէփէպաշըի թատրոնին մէջ
Այս գիշեր ժամը 20,30ին
Istanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu
ՊԻԻՅԻՔ ՀԱԼԱ
տուամ

ՍԱԿԱՐԱՆ
5 Դեկտեմ. 1936 շբ.
ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ
Պանք Օթօման 242.—
Թրքական ռակի 997.—
Սթերլին 618.—
Լիրէթ 130.—
Ֆրանք Ֆրանսական 116.—
Զուիցերիական Ֆրանք 575.—
Պելճիական Ֆրանք 85.—
Տրահմի 23.—
Լէյ 14.—
Լէվա 23.—
Տօլար 125.—
Ռայխսմարք 26.—
ԳԱՐՏԱԹՈՒՂԹ
ԵՒ ՔԱԺԱՆԵԹՈՒՂԹԵՐ
Ռըէտի Ֆօնտիէ 1903 112.—
» » 1911 103.—
Ներքին փոխառութիւն 99.25
Սըվազ 99.75
Անատոլու պարտաթուղթ Ա.Բ. 41.—
Պօն Անատոլու 44.—
Անատոլու բաժ. 24.15
Պանք Օթօման Բաժնի. Ֆր. 457
Թրամվէյ բաժ. 19.—
Րէժի 1.80.—
Շիրքէթի Հայրիէ 16.—
Իշ Պանքասը 10.20
Պօմոնթի 9.75
կեզը. Դրամատուն 89.—
Քարաֆի 10.40
Տէրքօս 11.25
Սիման Ապրան 13.30
Իւնի Թիւրք Ա. 22.75.—
» » Բ. 21,25

ԽՆԱՄԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑՆԵՐԸ
Հրապարակ ելան խնամատարութեան Սկիւտարի օրքանոցին 1937 տարուոյ պատի օրացոյցները, գեղարուեստական շքեղ կողքով ու խնամելու տպագրութեամբ։

Basıldığı yer
Selâmet Matbaası
Neşriyat Müdürü
PÜZANT ŞAMLIYAN

ՇԱՀՆԱԶԱՐ
ԱՐԻՒԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ
Պահչէ Գաբու, Պօռայի դէմ, Միւնէ խան, Ա. յարկ
Իր բազմաթիւ յարգոյ յաճախորդներուն կը ծանուցանէ թէ իր վաճառատան մէջ մանուածոր խնամքով կը պատրաստուին ֆրաքի, ամօքինի, ժաքէթ Ա թայլի և այլ զանազան հագուստներ, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն, խիստ գիւրամատչելի գիներով, անգլ. և ֆրանս. տոկոն կերպասներով, լաւ ծախքերով ու մաքուր գործաւորութեամբ, ճաշակաւոր և անթերի ձեւով։
Անգամ մը այցելել կը բաւէ

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՍԻՆԷ ԱԶԻԶ ՉԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ
Այս շաբթուան յայտագիրը
Շաւոյի ամենավերջին ՓԻԼՄԸ
ԱՐԳԻ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐ
Հետաքրքրական գոմէտի մը
ինչպէս նաեւ ՖՐԱՆՉԻՍԿԱ ԿԱԼԻ գործուած գեղեցիկ ՖԻԼՄԸ
ՓՈՂՈՑԻ ԾԱՂԻԿԸ

Silko
ŞARK-ISPENÇİYARİ LABORATUARI

ԹՕՄԲԹԻԶՄԸ
ԼՈՒՄՊԱԿՕ
ՄԻՇԹԻՔ
Չիղերէն եւ ցրտառութենէ յառաջ եկող բոլոր ցաւերը կը հանգարտեցնէ։
ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԱՄԷՆԴԵՂԱՐԱՆԻ ՄԷՋ